

Matkakertomus
Marjut Lamminen, yhteistyöpäällikkö
Suomen kansallismuseo

ICOM MPR -konferenssi Brnossa 17. – 20.9.2011

ICOM Suomen komitean myöntämän matka-avustuksen turvin minulla oli mahdollisuus osallistua ICOMin museoiden markkinointiin ja viestintään keskittyvän alajaoston MPR:n järjestämään konferenssiin. Erittäin hyvin järjestetyn konferenssin teemana oli "Measuring and Promoting Museum Success".

Konferenssi pidettiin Brnossa, Moravian Gallery'ssa, nykytaiteen museossa (Museum of Applied Arts), joka on Tšekin toiseksi suurin taidemuseo. Osallistujia oli yli 30, mikä oli kuulemma erittäin hyvä määrä, sillä MPR (The International Committee for Marketing and Public Relations) on ICOM'n pienempiä alajaostoja.

Paikalla oli kollegoja mm. Tšekistä, Slovakiasta, Puolasta, Norjasta, Alankomaista, Ranskasta, Italiasta ja jopa Hong Kongista. Suomesta paikalla olivat komitean puheenjohtaja Marjo-Riitta Saloniemi Vapriikista, Tove Vesterbacka Helsingin kaupunginmuseosta sekä allekirjoittanut. Aina sanotaan, että kollegoiden tapaaminen ja verkostoituminen on se juttu, hyvän ohjelman lisäksi, tietysti! ja näin tässäkin tapauksessa.

Pitkään myös museopedagogiska työtä tehneenä huomasin jälleen kuinka monet asiat ovat yhteisiä pohdiskelun aiheita pedassa ja viestinnässä/markkinoinnissa. Mitä, miksi, kenelle ja miten ovat kysymyksiä, jotka vievät molempia eteenpäin.

E erityisen kiinnostavina pidin seuraavien asiantuntijoiden esityksiä, sillä ne antavat eväitä hyvin syvälliseen pohdintaan museon merkityksestä/merkityksistä yhteiskunnalle sekä yksittäiselle kansalaiselle:

☑ Dr David O'Brien Leeds Metropolitan yliopistosta. Pohjana esitykselle oli hänen tekemänsä raportti "Measuring the value of culture": a report to the Department for Culture Media and Sport, 2010. (Se löytyy myös internetistä.)

☑ Toinen tärkeä oli Dr Lynn Dierking, Oregon State University, aiheena: "Being of value: Intentionally Fostering & Documenting the Impact of Museums". Häneltä löytyy mm. The Museum Experience – julkaisu (1992/2011).

☑ Kolmas tärkeä puhuja oli Dr Carol Ann Scott, Lontoo: "Measuring the immeasurable: capturing intangible values."

Kaikissa käsiteltiin jollakin tavoin museon arvoa yhteiskunnalle, arvoja yleensä sekä museoiden arviointia. Varsinkin kaikkialla tapahtuva museotoiminnan rahoituksen saannin vaikeutuminen pakottaa museot ajattelemaan jälleen kerran oman toimintansa merkitystä: miksi museoita tulisi rahoittaa? Mikä on niiden arvo? Miten sitä tulisi mitata/arvottaa, kumpaan rahaa tulisi antaa museoille vai vanhustenhoidolle.

Tiedetään hyvin mitä kulttuuri maksaa, mutta miten arvioidaan siitä tuleva hyöty ja mitä se on. Miten arvottaa aineetonta hyvinvointia ja mikä on esim. ilmaisen sisäänpääsyn arvo? Kysymmekö erilaisissa kyselyistä niitä oikeita kysymyksiä ja mitä tiedämme siitä miten ihmiset vastaavat

tiettyihin kysymyksiin. Hyvä tapa on esim. miettiä jos museosi suljettaisiin tänään, huomaisiko kukaan sitä. Onko niin, että vain yleisö tietää mikä on todella arvokasta? Kuunnellaanko heitä, ja kuinka pitkälle heidän toiveensa voi määrittää museon toiminnan. Toisaalta erilaisissa kyselyissä on tullut esille kuinka tärkeää on, että julkiset museot esittelevät tavaroita, joita muuten ei olisi esillä. Kuinka tutkia niitä, jotka eivät käy museoissa. Eli paljon asioita on jäänyt pyörimään alitajuntaan.

Brno ympäristöineen on hyvä esimerkki nopeasti muuttuvasta Euroopasta. Hyvin tutuntuntuinen keskieuropalainen kaupunki, jonka vanhaa rakennuskantaa entisöidään nopeaan tahtiin. Uudet rakennukset, kaupungit yms., voisivat olla mistä maasta tahansa. Toisaalta vielä näkyy joitakin, nyt nostalgisilta tuntuvia piirteitä, "entisestä Itä-Euroopasta". Yksi vähäiseksi jääneen vapaa-ajan mielenkiintoisimpia nautintoja olikin kaupunkielämän havainnointi.

Kiitän ICOM Suomen komiteaa saamastani matka-avustuksesta.